

Manutenzjoni sigura fl-agrikoltura

L-Agrikoltura hija wieħed mill-aktar setturi perikolużi f'termini ta' incidenti relatati max-xogħol. Il-ħaddiema tal-agrikoltura jsofru 1.7 darbjet iżjed mir-rata medja ta' incidenti mhux fatali fuq ix-xogħol u tliet darbjet iżjed mir-rata ta' incidenti fatali.

Fis-27 Stat Membru tal-UE, ix-xogħol tal-familja u proporzjon kbir ta' ħaddiema li jaħdmu għal rashom jippredominaw fl-industrija tal-agrikoltura, minħabba li ħafna mix-xogħol fl-irziezet isir mis-sid tar-razzett u mill-familja tiegħu jew tagħha. Disgħa minn kull 10 persuni li jaħdmu fl-irziezet (89 %) huma ħaddiema f'xogħol tal-familja⁽¹⁾. Fl-2007, madwar 78 % tal-bdiewa ħadmu weħidhom b'għajjnuna minn membri tal-familja u b'għajjnuna okkażjonalni minn persuni oħrajn impjegati matul il-perjodi meta x-xogħol ikun fl-aqwa tiegħu⁽²⁾.

Il-fatt li dawn il-ħaddiema jaħdmu għal rashom u li l-agrikoltura ħafna drabi tkun negozju tal-familja, huma sfida għas-saħħa u s-sigurtà fuq il-post tax-xogħol.

Kompiti ta' manutenzjoni fl-agrikoltura

L-attivitajiet ta' manutenzjoni fl-agrikoltura huma diversi ħafna. Dawn jinkludu:

- manutenzjoni u tiswija ta' magni, tagħmir u vetturi;
- manutenzjoni ta' rziezet u bini;
- manutenzjoni ta' sajlors, bins, tankijiet tad-demel u tankijiet tal-qamħ;
- manutenzjoni ta' installazzjonijiet tal-elettriku;
- manutenzjoni tas-sistemi ta' drenaġġ u ta' irrigazzjoni; u
- manutenzjoni ta' toroq maħduma u toroq mhux maħduma.

Perikli relatati mal-manutenzjoni fl-agrikoltura

Minħabba l-varjetà wiesgħa ta' kompiti ta' manutenzjoni fl-irziezet, hemm ħafna perikli differenti involuti, inklużi:

- perikli mekkanici relatati mal-manutenzjoni ta' makkinarju, bħat-tgħaffiġ, it-taħbil u l-injezzjoni ta' fluwidu bi pressjoni għolja;
- perikli elettrici meta jsir xogħol b'tagħmir difettuż jew waqt il-manutenzjoni ta' installazzjonijiet u tagħmir tal-elettriku, jew waqt it-tiswija ta' ċnut tal-elettriku miksur;
- perikli termali relatati mal-użu ta' tagħmir tal-iwweldjar jew tat-tiħin waqt il-manutenzjoni, jew il-manutenzjoni ta' tagħmir b'uċuħ shan jew bi fluwidi operattivi;
- perikli kimiċi relatati mal-użu ta' sustanzi perikolużi waqt il-manutenzjoni, jew il-manutenzjoni ta' tagħmir li kien fih sustanzi perikolużi;
- periklu ta' nar jew splużjoni waqt il-manutenzjoni ta' faċilitajiet jew tagħmir li fihom sustanzi perikolużi u splussivi, bħal tankijiet, bins u sajlors, jew tankijiet tal-fjuwil;
- perikli bijoloġici waqt il-manutenzjoni ta' installazzjonijiet ikkontaminati minn aġenti bijoloġici, tankijiet tad-demel, fosos u infrastruttura tad-drenaġġ;

Korteżija ta' FIOH

- perikli ergonomici, bħal pożizzjonijiet skomdi, għodod iddisinjati ħażin; u
- xogħol fi spazji ristretti.

L-aktar fatturi kontributorji komuni għall-incidenti relatati mal-manutenzjoni fl-agrikoltura

L-aktar fatturi komuni huma:

- xogħol f'izolament;
- nuqqas ta' tagħmir protettiv;
- limitazzjonijiet finanzjarji, pressjoni ta' hin u gheja;
- nuqqas ta' għarfien/taħriġ/informazzjoni; u
- subkuntrattar.

Miżuri ta' prevenzjoni

- Ipprova elimina r-riskji.
- Jekk ir-riskji ma jistgħux jiġu eliminati għal kollox, ipprova naqqashom billi ssegwi proċeduri ta' xogħol sigur.
- Uża tagħmir xieraq, inkluż tagħmir protettiv personali.
- Qatt ma għandek tagħmel xogħol li mintix kompetenti biex tagħmel.

Manutenzjoni ta' makkinarju u vetturi

- Segwi proċeduri ta' xogħol sigur waqt iż-żamma u l-manutenzjoni tal-magni.
- Waqf il-magna qabel kull intervent.
- Kun żgur li l-magna tkun wieqfa — ftakar il-ħin tar-run-down.
- Waħħal fis-sod dawk il-partijiet li jistgħu jiċċaqilqu jew iduru, pereżempju, billi tirfidhom.
- Segwi l-istruzzjonijiet tal-fabbrikant.
- Issostitwixxi l-gwardji qabel terġa' tixgħel il-magna.

Xogħol fi spazji ristretti

Il-ħaddiema fl-irziezet jista' jkollhom bżonn jidhlu fi spazji ristretti bħal sajlors umdużi tal-qamħ, fosos tal-ħama jew kontenituri tal-ħażna biex iwettqu manutenzjoni, spezzjoni, tindif u tiswija. Il-perikli jistgħu jinholqu minħabba nuqqas ta' ossigenu, gassijiet tossiċi jew li jjeħdu n-nar likwidi u solidi li jistgħu jimlew l-ispażju f'daqqa, tant li jikkawżaw asfissija, għarqa, nar jew splużjoni.

- Evita li tidhol fi spazji ristretti.
- Jekk id-dhul huwa inevitabbli, segwi sistema sigura tax-xogħol.
- Daħħal fis-seħħ arranġamenti ta' emerġenza adegwati.

⁽¹⁾ Eurostat, Statistika agrkola: Riżultati ewlenin 2007–08, Eurostat pocketbook, edizzjoni tal-2009 (http://epp.eurostat.ec.europa.eu/cache/ITY_OFFPUB/KS-ED-09-001/EN/KS-ED-09-001-EN.PDF).

⁽²⁾ Eurostat, L-istruttura tal-irziezet, statistika spjegata (Marzu 2010) (http://epp.eurostat.ec.europa.eu/statistics_explained/index.php/Farm_structure).

- Ittestja l-arja qabel tidhol.
- Uża tagħmir adegwat, bħal tagħmir protettiv personali (pereżempju, respiraturi, ċineg ta' lqugħ u linji tas-sigurtà), dawł (approvat għal atmosferi splussivi) u apparat tal-komunikazzjoni.

Sors: M. Águila, INSHT

Xogħol fil-għoli

Il-manutenzjoni ta' bini, strutturi u makkinarji fl-irziezet tista' tinvolvi xogħol fil-għoli. Il-waqqgħat sikwit iseħħu minn fuq soqfa jew minn ġo soqfa fragli, minn vetturi, slielem u tagħmir ta' access mhux xierqa.

- Evita li taħdem fil-għoli.
- Jekk ix-xogħol fil-għoli ma jistax jiġi evitat, uża tagħmir ta' access xieraq.
- Uża tagħmir tas-sigurtà għal prevenzjoni ta' waqqgħat mill-għoli, pereżempju, ċineg tas-sigurtà, jekk meħtieġa.
- Kun żgur li l-ghodod u l-materjali jkunu jistgħu jittellgħu u jitniżzlu b'mod sigur.
- Għandek dejjem tassumi li s-soqfa huma fragli sakemm ma tikkonfermax mod ieħor.
- Ipprovi l-bini b'soqfa fragli b'sinjali ta' twissija, partikolarment fil-punti ta' access.
- Ilbes żraben tas-sigurtà reżistenti għaž-żliq meta taħdem fuq vetturi.
- Tużax slielem jekk hemm mod aktar sigur kif tagħmel ix-xogħol.
- Jekk tuża slielem, kun żgur li s-sellum ma jkunx jista' jizzerzaq, u li jkollu livell u baži soda.

Inizjattivi u kampanji biex jipprevjenu l-ħsara lill-ħaddiema fl-agrikoltura

- Il-Jiem ta' Tqajjim ta' Kuxjenza dwar is-Saħħa u s-Sigurtà fl-Irziezet (SHAD) fir-Renju Unit huma avvenimenti intiżi biex jinformaw u jħarrġu lill-ħaddiema tal-agrikoltura dwar ir-riskji assoċjati max-xogħol tagħhom.
- PreventAgri huwa proġett żviluppat fil-Belġju li għandu l-għan li jipprevjeni incidenti, mard relatat max-xogħol u riskji psikosocjali fl-agrikoltura; huwa jikkompreni tqajjim ta' kuxjenza, taħriġ, riċerka u interventi.
- L-Istituzzjoni tas-Sigurtà Soċjali għall-Bdiewa fl-Awstrija timmotiva lill-bdiewa biex jippromwov u s-saħħa u s-sigurtà fl-irziezet tagħhom billi tipprezentahom b'certifikati tas-sigurtà. Iċ-certifikat tas-sigurtà huwa premju għall-bdiewa li jagħtu attenzjoni partikolari lis-saħħa u s-sigurtà. Il-premju huwa soġġett għal kriterji stretti:
  - standard ġenerali ta' prattika tas-saħħa u s-sigurtà;
  - tqajjim ta' kuxjenza dwar is-sigurtà tal-ħaddiema fl-agrikoltura;

- organizzazzjoni ta' xogħol mingħajr periklu (il-prowista ta' tagħmir protettiv personali, kit tal-ewwel għajnuna, żona tax-xogħol nadifa);
- tagħmir sikur;
- vetturi sikuri;
- bini sikur; u
- installazzjonijiet elettrici sikuri.

Eżempji ta' prattika tajba

- *Workshop ta' tiswija mobbli għal magni u vetturi agricoli*

Mobile Werkstatt Allgäu GmbH, il-Ġermanja

Il-magni u l-vetturi agricoli moderni jeħtieġu manutenzjoni dejjem aktar professjonali, litirrikjed ikwalifiki u kompetenza fil-manutenzjoni u t-tiswija. Il-ħanut tat-tiswija mobbli għal magni u vetturi agricoli ġie żviluppat mill-bdiewa. Huwa għandu t-tagħmir tal-kejl, tal-ittestjar u l-ghodod kollha meħtieġa għat-tiswija u tim ta' tekniċi tal-manutenzjoni li jwettqu l-manutenzjoni u t-tiswija tal-magni u l-vetturi professjonalment fuq il-post.

- *Il-manutenzjoni u t-tiswija ta' serer ortikulturali b'mod sikur u effikaċi*

Glass Handling Technic Vof, il-Pajjiżi l-Baxxi (Rebbieħa tal-Premju għal Prattika Tajba)

Fis-snin riċenti, is-settur tas-serer ortikulturali għadda minn żvilupp tremend. Is-serer huma oġġa, il-kanali tad-drenaġġ fuq is-soqfa huma estremament dojoq u d-dimensjonijiet tal-ħġieġ tas-saqaf żdiedu b'mod konsiderevoli. Dawn l-iżviluppi kellhom influwenza kbira fuq xogħol ta' manutenzjoni u tiswija li huwa assoċjat mar-riskju ta' qtugħ, waqqgħat mill-għoli u sforzi fiżiċi. Fuq l-inizjattiva tal-industrija tas-serer, organizzazzjonijiet kummerċjali ta' ġardinara, kultivaturi, fitters u kuntratturi, kif ukoll banek u kumpaniji tal-assigurazzjoni, u li jinvolvu għadd ta' kumpaniji b'esperjenza estensiva fil-manutenzjoni tas-serer, ġie żviluppat metodu ġdid u sikur ta' manutenzjoni tas-soqfa tal-ħġieġ. Ġiet iddisinjata sistema għat-twettiq ta' tiswijiet fuq in-naħa ta' barra tas-soqfa tal-ħġieġ, imsejha Repair Shuttle, li tikkonsisti mill-vettura tal-manutenzjoni, b'sistema li tqiegħed il-ħġieġ fil-pożizzjoni tiegħu, u pjattaforma mobbli biex iċċaqlaq il-vettura tat-tiswija minn post għal ieħor. Il-ħaddiema tal-manutenzjoni kienu involuti mill-qrib fl-iżvilupp tar-Repair Shuttle. Il-korrimenti kkawżati minn ħġieġ li jaqa' huma impossibbli meta tintuża r-Repair Shuttle, filwaqt li r-riskju ta' waqqgħat ġie eliminat kważi għal kollox. Kien hemm ukoll tnaqqis notevoli fl-isforz fiżiku meħtieġ min-nies li jagħmlu t-tiswijiet.

Aktar tagħrif

Għal aktar tagħrif dwar il-manutenzjoni sigura fl-agrikoltura, agra l-pubblikazzjoni fuq l-Internet Il-manutenzjoni fl-agrikoltura — gwida dwar is-saħħa u s-sigurtà, disponibbli fuq <http://osha.europa.eu/en/publications/reports>

Din l-iskeda informattiva hija disponibbli b'24 lingwa fuq: <http://osha.europa.eu/en/publications/factsheets>

L-Aġenzija Ewropea għas-Saħħa u s-Sigurtà fuq il-Post tax-Xogħol

Gran Vía, 33, 48009 Bilbao, SPAIN
Tel. +34 944794360, Faks +34 944794383
E-mail: information@osha.europa.eu

